

توکسوپلاسموز عبارت است از یک عفونت تک‌یاخته‌ای که در انسان‌ها و بسیاری از گونه‌های پستانداران و پرندگان ایجاد می‌شود. چند نوع در انسان‌ها رخ می‌دهد: توکسوپلاسموز مادرزادی (از مادر دچار عفونت به کودک متولد نشده‌اش منتقل می‌گردد)؛ توکسوپلاسموز چشمی (رتینوکوروئیدیت نیز خوانده می‌شود که معمولاً حاصل توکسوپلاسموز مادرزادی است ولی علائم ممکن است در ۲۰-۴۰ سالگی ایجاد شوند)؛ توکسوپلاسموز حاد در فرد سالم؛ توکسوپلاسموز حاد در فرد دچار نقص ایمنی (افراد مبتلا به ایدز یا سرطان یا افرادی که داروهای سرکوبگر ایمنی مصرف می‌کنند).

علائم شایع:

- معمولاً بدون علامت (۹۰٪-۸۰٪ بیماران)
- تب
- تورم غدد لنفاوی
- خستگی
- درد عضلانی
- گلودرد
- رتینیت (التهاب شبکیه)
- بثور (گاهی)

1

علل:

تک‌یاخته، توکسوپلازما گوندی که معمولاً به یکی از روش‌های زیر منتقل می‌گردد:

- خوردن گوشت‌های کم‌پخته شده حیوانات دچار عفونت
- گره‌های حامل تک‌یاخته مذکور می‌توانند آن را از مدفوع خود دفع کنند؛ افرادی که گربه/مدفوع آن تماس دارند (یا پس از دست زدن به آن، دست خود را نمی‌شویند)، ممکن است دچار عفونت گردند.
- انتقال عامل به بچه‌ها از طریق خاک (آلوده با مدفوع سگ یا گربه)
- انتقال خون
- زن بارداری که دچار عفونت می‌گردد، می‌تواند آن را به کودک به دنیا نیامده‌اش منتقل کند (غالباً با اثرات شدید).

عوامل افزایش‌دهنده خطر:

سرکوب ایمنی در اثر بیماری یا داروها

تماس با گربه‌ها

تماده کردن نامناسب غذا

2

پیشگیری:

- عدم نگهداری از گربه و جلوگیری از تماس با آن
- از خوردن گوشت‌های خام یا کم‌پخته شده یا تخم‌مرغ‌های نپخته یا نوشیدن شیر غیرپاستوریزه، خودداری کنید.
- از روش‌های مناسب برای آماده کردن و نگهداری محصولات گوشتی استفاده کنید.
- پس از دست زدن به گوشت‌های خام، دست‌ها را با دقت بشویید.
- زن باردار در اوایل بارداری باید تحت آزمون‌های آزمایشگاهی خون قرار بگیرد تا معلوم شود دارای آنتی‌بادی بر ضد توکسوپلاسموز است یا خیر
- محوطه بازی کودکان از جمله جعبه‌های شنی را از مدفوع سگ و گربه محفوظ دارید.

عواقب مورد انتظار:

اکثر افراد دچار عفونت، علائمی ندارند و افراد دچار علائم خفیف بدون هیچ‌گونه عارضه متعاقبی خود به خود بهبود می‌یابند.

عوارض احتمالی:

برای زنان باردار وقتی عفونت در اوایل بارداری رخ دهد: سقط، تولد مرده، اختلالات مزمن مختلف (تشنج) و نقایص مادرزادی (کوری، کری) در نوزاد (ممکن است برخی از آنها سال‌ها ظاهر نشوند).

3

به نام خدا

اداره بهداشت و درمان
بهداشت محیط

یک سوال مهم! آیا نگهداری از گربه باعث

نازایی می شود؟

ب) داروها :

پیریمتامین، سولفادiazین یا تری سولفاپیریمیدینها به مدت ۳-۴ هفته و اسید فولیک برای کاهش عوارض جانبی پیریمتامین غالباً تجویز می شوند.

کورتیکواستروئیدها، در صورت لزوم، برای التهاب سایر داروها هم اکنون در حال ارزیابی هستند.

ج) فعالیت:

سطح فعالیت باتوجه به شدت علایم تعیین خواهد شد.

د) رژیم غذایی:

رژیم غذایی خاصی ندارد.

در این شرایط به پزشک مراجعه نمایید :

اگر مادر یا کودک علایم توکسوپلاسموز داشته باشد.
اگر پس از تشخیص و درمان علایم بدتر شوند یا بهبود نیابند.
اگر شما دچار علایم جدید و غیر قابل توجهی شده اید.
داروهای مورد استفاده در درمان ممکن است عوارض جانبی داشته باشند.

Reference: Taha P, Yusefzadeh AR, Farahani A, Hashemi Sh. An evaluation of awareness about toxoplasmosis: a case study of Lorestan University of medical Sciences Educational Hospital staffs in 2014. Hozan journal of Environmental Sciences. 2016;1(3): 7-17.

برای بیماران دچار نقص ایمنی: آسیب ریه و قلب، التهاب مغز
برای بیمارانی که دچار نقص ایمنی نیستند: به ندرت ممکن است التهاب ریه یا مغز ایجاد گردد. کودکان کم سن تر (زیر ۵ سال) ممکن است دچار التهاب چشم شوند.

درمان :

الف) اصول کلی:

تشخیص شامل شرح حال طبی، معاینه فیزیکی و بررسی های آزمایشگاهی خون برای تشخیص عفونت است.

معمولاً برای فرد سالم، غیرباردار و بدون علامت درمان لازم نیست. برای کودک زیر ۵ سال داروهایی تجویز می گردد تا از عوارض چشمی پیشگیری شود.

زن باردار - پزشک شما در مورد درمان های موجود، خطرات و عواقب مورد انتظار بحث خواهد کرد.

بیمار دچار نقص ایمنی - درمان با دارو صورت می گیرد.
نوزادان دچار عفونت با دارو درمان می شوند (چه با علامت چه بدون علامت زیرا میکروبها می توانند پس از تولد تکثیر یابند).

در صورت تجویز دارو برای شما، پزشک شما آزمون های خونی فراوانی را برای پایش عوارض جانبی انجام خواهد داد.